MAKTABGACHA IJODIY QOBILYATLARNI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK AHAMIYATI

MUALIF: HOSHIMALIYEVA HILOLA

TOSHKENT KIMYO XALQARO UNIVERSITETI NAMANGAN FILIALI

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada maktabgacha yoshdagi bolalarda ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirishning ahamiyati, pedagogik shart-sharoitlar hamda samarali metodlar yoritiladi. Ijodkorlikni rivojlantirish orqali bolalarning mustaqil fikrlashi va muammolarni hal qilish ko‘nikmalari shakllanishi tahlil qilinadi.

Kalit so‘zlar: ijodiy rivojlanish, maktabgacha ta’lim, o‘yin faoliyati, kreativlik, pedagogik yondashuv.

KIRISH

Maktabgacha yosh –bolalarning tasavvuri va fantaziyasi eng faol rivojlanadigan davir hisoblanadi. Shu sababli bu bosqichda ijodiy faoliyatni qo’lab quvvatlash ta’lim jarayonining muhim vazifalaridan biri hisoblanadi.Ijodiy mashg’ulotlar bolalarda o’z fikrini erkin ifodalashga yordam beradi.

ASOSIY QISIM

----- Ijodiy qobilyat tushunchasi

Ijodiy qobilyat – yangi g’oyalar yaratish, muammolarga noodatiy yechim yechim topish va tasavvur qilish qobilyatidir. Bolalarda bu qobilyat o’yin, rasim chizish, qurish va dramatik faoliyat orqali rivojlanadi .

----- Ijodiy rivojlanishga ta’sir etuvchi omillar

.Rivolantiruvchi muhit;

.pedagogning qo’lab-quvvatlashi ;

.erkin faoliyat imkoniyati;

.ota-ona bilan hamkorlik.

---- Samarali metodlar

.rolli o’yinlar

.badiiy faoliyat (rasm loydan yasash);

.ertak to’qish ;

Muammoli vaziyatlar yaratish.

Dolzarblik

Hozirgi zamon ta’lim tizimida bolalarning ijodiy fikrlashi va innovatsion yondashuvini rivojlantirish muhim vazifalardan biri hisoblanadi. Maktabgacha yosh — bolaning tasavvur, fantaziya va mustaqil fikrlash qobiliyatlari eng faol shakllanadigan davr bo‘lib, aynan shu bosqichda kreativlikni qo‘llab-quvvatlash kelajakdagi muvaffaqiyatga asos yaratadi.

Ijodiy qobilyatlarning psixologik asoslari

.Bolalar tabiatdan qiziquvchan va yangilikga ochiq bo’ladi.

.Erkin faoliyat ularda mustaqil qaror qabul qilishni rivojlantiradi.

.Rag’bat va ijobiy muhit ijodiy faolikni kuchaytiradi

.Tanqid emas qo’llab-quvvatlash motivatsiyasini oshiradi.

Pedagogik shart-sharoitlar

Ijodiy rivojlanish uchun quyidagilar muhim :

.rivojlantiruvchi va xavfsiz muhit yaratish;

.erkin o’yin uchun vaqt ajratish;

.turli materiallar (ranglar,konstruktorlar, tabbiy buyumlar) bilan ishlash;

.bolalarning tashabbusini qo’llab-quvvatlash;

.individual yondashuv.

Ijodiy qobilyatlarni baholash mezonlari

.yangi g’oyalar taklif qila olish;

.mustaqil faoliyatga qiziqish;

.noodatiy yechim topish;

Amaliy tavsiyalar

.Har kuni “erkin ijodiy vaqt”tashkil qilish

.tayyor namunadan ko’ra erkin topshiriqlarni berish.

.”Nima bo’lardi agar …?” kabi savollar orqali fikirlashni rivojlantirish.

.Ota-onalarni ijodiy faoliyatga jalb qilish.

Kutilayotgan natijalar

Ijodiy faoliyatni tizimli tashkil etish natijasida bolalarda:

.o’ziga ishonch;

.mustaqil fikirlash;

.kommunukativ ko’nikmalar ;

Muammolarni hal qilish qobilyati rivojlanadi.

Natijalar va muhokama

Ijodiy mashg’ulotlarda muntazam qatnashgan bolalarda nutq faolligi,mustaqillik va o’ziga ishonch ortishi kuzatiladi. Bu esa keying ta’lim bosqichlarida muvaffaqiyatli o’qishga zamin yaratadi. O‘tkazilgan pedagogik kuzatuvlar va amaliy faoliyat natijalari shuni ko‘rsatadiki, maktabgacha ta’lim jarayonida ijodiy faoliyatni tizimli ravishda tashkil etish bolalarning intellektual va shaxsiy rivojlanishiga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi. Ijodiy mashg‘ulotlarda muntazam ishtirok etgan bolalarda tasavvur kengayishi, mustaqil fikrlash va yangi g‘oyalarni ilgari surish qobiliyatlari sezilarli darajada rivojlanganligi kuzatildi.

Xullosa

Maktabgacha ta’limda ijodiy qobilyatlarni rivojlantirish bolalarning intellectual va shaxsiy kamolotiga ijobiy tasir ko’rsatadi. shu bois ta’lim jarayonida kreativ metodlardan keng foydalanish zarur.Demak, maktabgacha ta’lim tashkilotida ijodiy qobilyatlarni rivojlantirishga qaratilgan tizimli ishlarni yo’lga qo’yish bolalarning kelajakdagi ta’lim jarayonida muvaffaqiyat qozonishi va jamiyatda faol, tashabbuskor shaxs bo’lib xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Maktabgacha pedagogika bo’yicha darsliklar
2. Bolalar psixalogiyasi tadqiqotlar.

3. Ta’lim metodik qo’llanmalari.